

आ.व. २०८३/०८४ का लागि माइजोगमाई
गाउँपालिकाको २० औँ गाउँभसा अधिवेशनमा
गाउँपालिका उपाध्यक्ष एवम् बजेट तथा
कार्यक्रम तर्जुमा समितिको संयोजक प्रविना
राईले पेश गर्नु भएको

बजेट भाषण

२०८३/०३/१०

माइजोगमाईगाउँपालिका
कोशी प्रदेश नयाँबजार, ईलाम

सभाध्यक्ष ज्यू,

यस गाउँपालिकाको बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको संयोजकको हैसियतले आ.व. २०८३/०८४ को आय व्यय विवरण (बजेट) प्रस्तुत गर्न चाहान्छु ।

१. यस अवसरमा म राष्ट्रिय स्वाधिनताको रक्षा र संघीय गणतन्त्र निर्माणसम्म आउँदा राष्ट्रको लागि बलिदान दिनुहुने सबै महान् शहिदप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्न चाहान्छु ।
२. **समृद्ध गाउँपालिका र सुखी जनता**को अभियान पूरा गर्नका लागि अहोरात्र खटिने सबै राष्ट्रसेवक कर्मचारी र जनप्रतिनिधि एवम् सबै माइजोगमाइ वासी नागरिकप्रति आभार व्यक्त गर्दछु ।
३. संविधानको मुख्य मर्म अनुसार वित्तीय संघीयता अन्तर्गत आन्तरिक श्रोत सङ्कलन र परिचालन हो तर सङ्कलित राजश्वको अवस्था हेर्दा न्यून रुपमा आन्तरिक आय सङ्कलन भएको देखिन्छ । नागरिकहरुले तिरेको करबाट नै सबल र सक्षम स्थानीय तह निर्माण हुने हो । अतः सम्पूर्ण माइजोगमाइवासी नागरिकहरुमा तोकिएको समयमा आफूले तिर्नु पर्ने करहरु समयमा नै तिरिदिनु हुन सादर अनुरोध गर्दछु । यहाँहरुले तिरेको करको सही र समुचित सदुपयोग गरि माइजोगमाइ गाउँपालिकालाई समृद्ध बनाउने कार्यमा सदैब लाग्न हामी प्रतिवद्ध छौं ।
४. माइजोगमाइ गाउँपालिकाको सम्पूर्ण विकासको लागि **समृद्ध गाउँपालिका र सुखी जनता** भन्ने मूल नाराअनुसार आवधिक योजना अद्यावधिक गरी स्थानीय आवश्यकतालाई सम्बोधन गर्नु हाम्रो कर्तव्य हो । नागरिकहरुको विकासप्रतिको सकारात्मक सोच र चाहना, स्थानीय आवश्यकता पहिचान, सामाजिक, आर्थिक र विकासात्मक गतिविधिलाई नागरिकमैत्री बनाउनु पर्ने आवश्यकताअनुरूप संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट सन्चालन हुने कार्यक्रमलाई एकरूपता दिने प्रयास गरिएको छ ।
५. यस अवधिमा प्रदेश सरकार र संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने बजेट र स्थानीय आयबाट प्राप्त हुने बजेटको संयोजन गरेका छौं । स्थानीय माग र आवश्यकता धेरै छन् र सबै क्षेत्रलाई समेटेर बजेट निर्माण गरी सम्बोधन गर्नु चुनौतीपूर्ण अवस्था हो । तथापि उपलब्ध श्रोत र साधनको समुचित बाँडफाँडको लागि विनियोजन दक्षता, कार्यान्वयन कुशलता र वित्तीय अनुशासनको माध्यमबाट आर्थिक तथा सामाजिक पूर्वाधार विकासका क्षेत्रमा श्रोत र साधनलाई केन्द्रित गरिएको छ ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

आगामी आ.ब. २०८३/०८४ का लागि नीति तथा कार्यक्रमले तय गरेका कार्यक्रमहरूलाई पूरा गर्नका लागि बजेट बिवरण प्रस्तुत गर्न चाहन्छु-

सभाध्यक्ष ज्यू

आगामी आ. व. २०८३/०८४ को नीति,कार्यक्रम तथा बजेटको सोच,लक्ष्य र प्राथमिकता तथा वार्षिक बजेट तयार गर्दा अपनाइएका आधारहरूको बारेमाउल्लेख गर्न चाहन्छु :

१. सोच:“समृद्ध गाउँपालिका र सुखीजनता”

२. लक्ष्य: नेपालको संविधान र स्थानीय सरकार सन्चालन ऐनको मर्मअनुरूप स्थानीयनागरिकलाई श्रोत, साधन र अधिकार सम्पन्नबनाई नागरिकले शासन गरेको अनुभूतहुने गरि सेवाप्रवाहमा गुणात्मक सुधार गरि नमूना गाउँपालिका बनाउने ।

३. उद्देश्यतथाप्राथमिकता:

- (क) दिगो विकासकालक्ष्यहासिल गर्न सामाजिकआर्थिक पूर्वाधारका कार्यक्रममालगानी गर्ने,
- (ख) विकासका सबै पक्षधरसँगको समन्वयात्मक सहकार्यबाट समृद्ध गाउँपालिका र सुखीजनताको मूल नारालाई साकार पार्न सहकार्य गर्ने,
- (ग) स्थानीय सरकारको रूपमा स्थापित गर्न नागरिकलाई प्रदानगरिने सबै प्रकारका सेवाहरूविना भ्रन्भट सहज र सरल रूपमाप्रवाह गर्नेव्यवस्थामिलाउने,
- (घ) सुशासनका सबै मापदण्डहरूलाई पालनागर्दै सबैभन्दानजिकको स्थानीय सरकारको रूपमा रहेको अनुभूतीदिलाउने ।

बजेटका उद्देश्यहरूहासिल गर्न देहाय बमोजिम प्राथमिकता निर्धारण गरेको छु:

- (क) कृषी क्षेत्रको विकास मार्फत् उत्पादनशील रोजगारी सृजना गर्नकालागि संघ, प्रदेश, निजी क्षेत्र, गैर सरकारी क्षेत्र र सहकारी क्षेत्रसँगको साभेदारीमा जोड दिने ।
- (ख) सबै प्रकारका विभेद अन्त्य, असमानतान्यूनीकरण र सामाजिकन्यायकामान्य सिद्धान्तका आधारमाविकासकाप्रतिफलमा न्यायपूर्ण पहुँच वृद्धि गर्ने ।
- (ग) लैङ्गिक, अल्पसङ्ख्यकहरूलाई स्वरोजगार बनाउनकालागिउनीहरूको सीप तथादक्षतामाअभिवृद्धि गर्ने ।
- (घ) गाउँपालिकाको सेवाप्रवाहलाई आधुनिकप्रविधिमैत्रीबनाई सेवाप्रवाहमा सबै नागरिकको सहजपहुँच, गुणस्तरीय सेवाप्रवाह, विकासप्रतिनागरिकको अपनत्व ग्रहण र उत्तरदायीएवम् सुशासनको प्रत्याभूतीगराउने ।

गाउँपालिकाले वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्दा निम्न विषयहरूलाई आधार लिइएको छः

- (क) नेपालको संविधान, २०७२
- (ख) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
- (ग) पन्ध्रौँ योजना
- (घ) सघीय सरकार र प्रदेश सरकारको आ.व. २०७९/०८० को नीतिकार्यक्रम तथा बजेट
- (ङ) अन्तरसरकारी वित्तव्यवस्थापन ऐन, २०७४
- (च) स्थानीयतहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४ (परिमार्जित)
- (छ) माइजोगमाई गाउँपालिकाको आवधिक विकास योजना
- (ज) नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्तमार्गदर्शन
- (झ) नेपाल सरकारले अन्तर्राष्ट्रिय मन्चमा प्रतिवद्धता गरेका दिगो विकासकालक्ष्यहरू
- (ञ) राजश्व परामर्श समितिको प्रतिवेदन
- (ट) बजेट सीमानिर्धारण समितिको निर्णय
- (ठ) बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको बैठकको निर्णय
- (ड) कार्यपालिका बैठकको निर्णय
- (ड) गाउँसभा बैठकले पारित गरेको नीति तथा कार्यक्रम

सभाध्यक्ष ज्यू

अबम यस सभा समक्ष आगामी आ.व. २०८३/०८४ को लागि राजश्व र व्ययको अनुमान (बजेट) पेश गर्ने अनुमती चाहन्छुः

१. आगामि आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ का लागि वडा गत, विषयगत शाखा, अन्य विविध कार्यक्रम तथा विभिन्न कोष तर्फ तपशिल बमोजिमको बजेटको व्यवस्था गरीएको छ ।

वडागत बजेट		
वडानम्बर-१	४७५००००	सरचालीस लाख पचास हजार रुपैया
वडानम्बर-२	४७५००००	सरचालीस लाख पचास हजार रुपैया
वडानम्बर-३	४५०००००	पैंतालिस लाख रुपैया
वडानम्बर-४	४५०००००	पैंतालिस लाख रुपैया
वडानम्बर-५	५१०००००	एकाउन्न लाख रुपैया

वडानम्बर-६	५१०००००	एकाउन्न लाख रुपैया
जम्मा-	२८७०००००	दुई करोड सतासी लाख रुपैया
विषयगत शाखातर्फयोजनाहरु		
कृषी विकास शाखा	४००००००	चालीस लाख रुपैया
पशुसेवा शाखा	३००००००	तीस लाख रुपैया
शिक्षा शाखा	४००००००	चालीस लाख रुपैया
स्वास्थ्य शाखा	४५०००००	पैंतालिस लाख रुपैया
सामाजिक विकास शाखा	२३०००००	तेइस लाख रुपैया
न्यायीकसमिति	१२०००००	बाह लाख रुपैया
जम्मा	१९००००००	एक करोड नब्बे लाख रुपैया
विविध कार्यक्रम		
लक्षित वर्ग विकास कार्यक्रम (महिला, आदिवासी जनजाती, दलित, अपाङ्ग, युवा तथा जेष्ठ नागरीक)	२८०००००	अठ्ठाइस लाख रुपैया
वनवातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	१००००००	दश लाख रुपैया
उपाध्यक्षसँग युवा उद्यमि	१५०००००	पन्ध्र लाख रुपैया
अपाङ्गता सम्बन्धी कार्यक्रम	९०००००	नौ लाख रुपैया

जनताविमा कार्यक्रम	१५०००००	पन्ध्र लाख रुपैया
खेलकुद विकास कार्यक्रम	२२०००००	बाइस लाख
दिर्घरोगीकालागि सोध भर्ना रकम	५०००००	पाँच लाख रुपैया
समपूरककोष (प्रदेश,संघ, समपुरक र शसर्त अनुदान तर्फ)	२०००००००	दुई करोड रुपैया
प्रकोपव्यवस्थापन कोष	१००००००	दश लाख रुपैया
अन्तरपालिकासाझेदारी कार्यक्रम/आयोजना	५०००००	पाँच लाख रुपैया
	३१९०००००	तीन करोड उन्नाइस लाख रुपैया
योजनाहरु:		
गाउँपालिकास्तरीय योजनाहरु	३२२०००००	तीन करोड बाइस लाख रुपैया
जम्मा पूँजीगत तर्फ-	१११८०००००	एघार करोड अठाह लाख रुपैया
चालू तर्फ- (गाउँपालिका चालु+वडागत चालु)	१०२४८०२९३	दस करोड चौबीस लाख अस्सी हजार दुई सय त्रियान्नब्बे रुपैया

जम्मा गाउँपालिका तर्फ (क)-

चालु- १०२४८०२९३/- (दस करोड चौबीस लाख अस्सी हजार दुई सय त्रियान्नब्बे रुपैया

मात्र)

पूँजिगत- १११८०००००/- (एघार करोड अठह लाख रुपैया मात्र)

जम्मा रु २१४२८०२९३/- (एकाइस करोड बयालिस लाख अस्सी हजार दुई सय त्रियान्नब्बे रुपैया मात्र)

संघिय सशर्त बजेट तर्फ (ख)- रु २१७७०००००/- (एकाइस करोड सत्हत्तर लाख रुपैया)

प्रदेश सशर्त बजेट तर्फ (ग)- रु ७००००००/- (सत्तरी लाख रुपैया मात्र)

संघिय समपुरक अनुदान (घ)- रु २००००००/- (बिस लाख रुपैयाँ मात्र)

संघिय विशेष अनुदान (ङ)- रु ७७०००००/- (सत्हत्तर लाख रुपैया मात्र)

प्रदेश समपुरक (च)- ९००००००/- (नब्बे लाख रुपैयाँ मात्र)

जम्मा (क+ख+ग+घ+ङ+च)= ४५७२८०२९३/- (पैंतालिस करोड बहत्तर लाख अस्सी हजार दुई सय त्रियान्नब्बे रुपैया)

सभाध्यक्ष ज्यू

उल्लेखित सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, प्राथमिकता र क्षेत्रगतनीतिहरू तथा कार्यक्रमहरू पूरा गर्नका लागि अब म आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को बजेट (आय-व्यय) विवरण प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

कूल आय तर्फ रु ४५७२८०२९३/- (पैंतालिस करोड बहत्तर लाख अस्सी हजार दुई सय त्रियान्नब्बे रुपैया)

कूल व्यय तर्फ रु ४५७२८०२९३/- (पैंतालिस करोड बहत्तर लाख अस्सी हजार दुई सय त्रियान्नब्बे रुपैया)

सभाध्यक्ष ज्यू,

प्रस्तुतगरिएको आय व्यय विवरण भएको बजेट कार्यान्वयनका लागि माइजोगमाई गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको **आर्थिक विधेयक २०८३** र स्थानीय सञ्चित कोषमा आय तथा खर्च गर्नका लागि बनेको **माइजोगमाई गाउँपालिकाको विनियोजन विधेयक २०८३** तथा सो सँग सम्बन्धित विभिन्न अनुसूचिहरू समेत स्वीकृतीको लागि यस गरिमामय सभा समक्ष पेश गरेको छु ।

अन्त्यमा, प्रस्तुतबजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा मार्गदर्शन प्रदान गर्नु हुने गाउँपालिका अध्यक्ष ज्यू, विभिन्न विषयगत समितिका संयोजकज्यूहरू, वडा अध्यक्षज्यूहरू, कार्यपालिकाका सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरू, गाउँसभाका सदस्यज्यूहरू, राजश्व परामर्श समितिका सदस्यज्यूहरू, राजनैतिक दलका सम्पूर्ण पदाधिकारी ज्यूहरू, सहकारी अभियान्ताज्यूहरू, निजी क्षेत्रसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण व्यक्तित्वहरू, सन्चार जगत, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, शाखा प्रमुखहरू लगायत सम्पूर्ण कर्मचारी साथीहरू साथै आआफ्नो ठाउँबाट आवश्यक सहयोग गर्नु हुने अन्य माइजोगमाईवासी दाजुभाई तथा दिदी बैनी प्रतिहार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । धन्यवाद ।

प्रबिना राई

उपाध्यक्ष

एवम्

बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति संयोजक

मिति २०८३ असार १० गते बुधबार